

Naziv studija	Integrirani preddiplomski i diplomski učiteljski studij			
Naziv kolegija	Žanrovi u dječjoj književnosti			
Status kolegija	Obvezni			
Godina	2.	Semestar	III.	
ECTS bodovi	6			
Nastavnik	doc. dr.sc. Sanja Vrcić-Mataija			
e-mail	smataija@unizd.hr			
vrijeme konzultacija	srijeda: 11.30-13.00			
Mjesto izvođenja nastave	Odjel za nastavničke studije u Gospiću			
Oblici izvođenja nastave	Predavanja, seminari (pohađanje nastave P i S); konzultacije; samostalni zadatci, seminarski rad; multimedija i internet; terenska nastava			
Nastavno opterećenje P+S+V	2+1+0			
Način provjere znanja i polaganja ispita	Evidentiranje prisutnosti na nastavi, aktivno sudjelovanje u diskusijama na predložene teme, ocjenjivanje izrade i izlaganja seminarskog rada. Pismeni ispit obuhvaća provjeru znanja iz područja dječje književnosti (teorijski pojmovi, povijest hrvatske i svjetske dječje književnosti). Tijekom usmenog ispita student je dužan pokazati poznavanje teorijskog znanja iz područja dječje književnosti i primijeniti ga u interpretaciji primjera književnih djela iz zadanog lektirnog popisa. Od studenta se očekuje poznavanje uloge određenog pisca i njegova književnog djela u kontekstu dječje književnosti - nacionalne (hrvatske) i svjetske.			
Početak nastave	listopad	Završetak nastave	siječanj	
Kolokviji	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
Ispitni rokovi	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
	prva pol. veljače	druga pol. veljače	prva pol. rujna	druga pol. rujna
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - razvijati i njegovati naviku čitanja književnih djela - pratiti suvremenu hrvatsku i svjetsku književnu produkciju za djecu - razvijati sposobnost samostalnog kritičkog prosuđivanja književnoumjetničkih tekstova za djecu i mlade - razvijati sposobnost analize i sinteze pri interpretaciji književnoumjetničkih tekstova za djecu i mlade - analizirati stručnu i znanstvenu literaturu i primijeniti stečene spoznaje - pravilno tumačiti i analizirati temeljne književno-teorijske pojmove dječje književnosti - samostalno interpretirati književna djela iz područja dječje književnosti - prepoznavati književni tekst iz područja dječje književnosti kao osnovu za nastanak drugih umjetničkih ostvarenja (filmova, kazališnih predstava itd.) 			

Preduvjeti za upis	nema
Sadržaj kolegija	Dječja književnost - sastavnica književnosti kao umjetnosti riječi; vrste dječje književnosti: slikovnica, dječja priča (bajka, fantastična priča), dječja poezija, dječja realistična pripovijest, dječji roman (roman o djetinjstvu), roman o životinjama, avanturistički (pustolovni) roman, znanstvenofantastični roman, fantastični roman, kriminalistički roman, socijalno-psihološki roman, ludistički roman, povijesni roman, ratni roman, basna, igrokaz, ostale vrste - reprezentativni autori i djela hrvatske i svjetske dječje književnosti u sinkronijskom i dijakronijskom slijedu.
Obvezna literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Crnković, M, Težak, D. (2002), <i>Povijest hrvatske dječje književnosti od početaka do 1955.</i> Zagreb: Znanje. 2. Crnković, M. (1990), <i>Dječja književnost</i>, Zagreb: Školska knjiga. 3. Crnković, M. (1987), <i>Sto lica priče, antologija dječje priče s interpretacijama.</i> Zagreb: Školska knjiga. 4. Hranjec, S. (2006) <i>Pregled hrvatske dječje književnosti.</i> Zagreb: Školska knjiga. 5. Hameršak, M.-Zima, D. (2015) <i>Uvod u dječju književnost.</i> Zagreb: Leykam. 6. Hranjec, S. (2009), <i>Ogledi o dječjoj književnosti</i>, Zagreb: Alfa. 7. Težak, D., Težak, S. (1997), <i>Interpretacija bajke.</i> Zagreb: DiVič. 8. Bacalja, R. (1999). <i>Dječja recepcija književnih vrsta</i>, u: <i>Kako razvijati kulturu čitanja (zbornik)</i>, Zagreb, Knjižnice grada Zagreba, Hrvatski centar za dječju knjigu, str.22-30. 9. Peroš, Z.; Ivon, K.; Bacalja, R.(2007). <i>More u pričama Ivane Brlić-Mažuranić.</i> Magistra Iadertina, god.2., sv.2., str.61-78. <p>Popis lektire:</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Narodne bajke i priče (izbor iz svjetske narodne bajke) 11. Charles Perrault, Bajke 12. Braća Grimm, Bajke i priče 13. Hans Christian Andersen, Bajke i priče 14. A.S.Puškin, Bajka o ribaru i ribici 15. Jens Sigsgaard, Pale sam na svijetu 16. Hugh Lofting, Pripovijest o dr. Dolittleu 17. Lyman Frank Baum, Čarobnjak iz Oza 18. Karel Čapek, Poštarska bajka 19. Lewis Carroll, Alica u zemlji čudesa 20. Oscar Wilde, Sretni princ i druge bajke 21. Carlo Collodi, Pinocchio 22. James M. Barrie, Petar Pan 23. Astrid Lindgren: Pipi Duga Čarapa 24. Antoine de Saint Exupery, Mali princ

	<p>25. Mark Twain, Pustolovine Toma Sawyera 26. Johanna Spyri, Heidi 27. Ferenc Molnar, Junaci Pavlove ulice 28. Erich Kastner, Emil i detektivi 29. Ezop, De la Fontaine, Krilov, Basne (izbor) 30. Rudyard Kipling, Knjiga o džungli 31. Felix Salten, Bambi 32. Waldemar Bonsels, Pčelica Maja 33. Ela Peroci, Djeco, laku noć 34. Hrvatske narodne bajke i priče 35. Jagoda Truhelka, Zlatni danci 36. Ivana Brlić – Mažuranić, Priče iz davnine 37. Ivana Brlić – Mažuranić, Čudnovate zgode šegrta Hlapića 38. Mato Lovrak, Družba Pere Kvržice/Vlak u snijegu 39. Vladimir Nazor, Bijeli jelen 40. Gustav Krklec, Grigor Vitez, Luko Paljetak, Zvonimir Balog – Pjesme (izbor) 41. Ivan Kušan, romani o Koku 42. Anto Gardaš, Duh u močvari/Ljubičasti planet</p>
<p>Dopunska literatura</p>	<p>1. <i>Bajke</i>, antologija (2001), priredila i odabrala Dubravka Težak, Zagreb: DIVIČ 2. Bettelheim, B. (2000), <i>Smisao i značenje bajki</i>, Cres: Poduzetništvo Jakić 3. Crnković, M. (1974), <i>Hrvatska dječja književnost do kraja XIX. stoljeća</i>. Zagreb: Školska knjiga. 4. Crnković, M. (1998), <i>Hrvatske malešnice</i>, Zagreb: Školska knjiga 5. Hameršak, M. (2011), <i>Pričalice (o povijesti djetinjstva i bajke)</i>, Zagreb: Algoritam. 6. Kos-Lajtman, A. (2011), <i>Autobiografski diskurs djetinjstva</i>, Zagreb: Naklada Ljevak. 7. <i>Kakva je knjiga slikovnica</i> (2000) zbornik (priredila Ranka Javor), Knjižnice grada Zagreba, 2000. Velika Gorica: MTG-Topgraf 8. Lagumdžija, N. (2000), <i>Basna u osnovnoškolskoj nastavi književnosti</i>, Zagreb: Hena com 9. Majhut, B. (2005), <i>Pustolov, siročić i dječja družba: hrvatski dječji roman do 1945.</i> Zagreb: FF pres 10. Pintarić, Ana (1999), <i>Bajke (pregled i interpretacije)</i>, Osijek: Matica hrvatska 11. Pintarić, Ana (2008), <i>Umjetničke bajke, teorija, pregled i interpretacije</i>, Osijek: FF 12. Težak, Dubravka (1991), <i>Hrvatska poratna dječja priča</i>. Zagreb: Školska knjiga 13. Težak, Dubravka (2008.), <i>Portreti i eseji o dječjim piscima</i>, Zagreb: Tipex. 14. Visinko, Karol (2005), <i>Dječja priča – povijest, teorija, recepcija i interpretacija</i>. Zagreb: Školska knjiga. 15. Zalar, I. (1983), <i>Dječji roman u hrvatskoj književnosti</i>. Zagreb: Školska knjiga</p>

	<p>16. Zalar, I. (2008), <i>Antologija hrvatske dječje poezije</i>. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>17. Zima, D. (2011), <i>Kraći ljudi, Povijest dječjeg lika u hrvatskom dječjem romanu</i>, Zagreb: Školska knjiga</p> <p>18. Časopisi o dječjoj književnosti: Libri&Liberi, Književnost i dijete</p> <p>19. Hranjec, S (1998), <i>Hrvatski dječji roman</i>, Zagreb: Znanje</p> <p>20. Hranjec, S (2004), <i>Dječji hrvatski klasici</i>, Zagreb; Školska knjiga</p> <p>21. Znanstveni i stručni časopisi, zbornici radova sa znanstvenih skupova u zemlji i inozemstvu, internet</p>
Internetski izvori	www.libri&liberi.org .
Način praćenja kvalitete	Na kraju semestra sa studentima će se provesti anonimni anketni upitnik koji će sadržavati pitanja o stupnju ispunjenosti njihovih očekivanja vezanih za program kolegija, način izvođenja nastave, vrednovanje, a u svrhu poboljšanja rada nastavnika s idućim generacijama studenata
Uvjeti za dobivanje potpisa	Pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje na nastavi, izrada i prezentacija seminarskog rada. Smatra se da student nije izvršio svoje nastavne obaveze ukoliko je izostao s više od 30% nastave. Nastavnik evidentira prisutnost studenata na početku svakog sata.
Način bodovanja kolokvija/seminara/vježbi/ispita	Seminarski rad vrednuje se 1 ECTS bodom. Redovitost pohađanja nastave 1 ECTS, aktivnost u nastavi 1 ECTS, pismeni dio ispita (min. 50% riješeno ispravno) 1 ECTS i usmeni dio ispita 2 ECTS boda.
Način formiranja konačne ocjene	Završni ispit sadrži zadatke koji obuhvaćaju cjelokupno gradivo nastavnog programa i njime se procjenjuje realizacija ishoda učenja koji su već procjenjivani u ranijim aktivnostima.
Napomena	<p>Upute za pisanje seminara</p> <p>Očekuje se da studenti u svojim seminarskim radovima pokažu poznavanje potrebne stručne literature u skladu s odabranom temom seminara, pravopisnu i gramatičku ispravnost kao i primjerenu urednost teksta. Seminarski radovi obvezno moraju biti pisani računalom. Predaju se nastavniku u elektroničkom obliku prema dogovorenom rasporedu.</p> <p><u>Font slova:</u> Times New Roman, <u>veličina:</u> 12, <u>količina teksta:</u> 5 do 10 kartica teksta (30-ak redaka teksta po kartici uključujući moguće priloge, kartica: A4 format stranice).</p> <p><u>Kompozicija teksta seminara</u></p> <p>Uvod: najava teme i obrazloženje izbora - važnost odabrane teme u okviru dječje književnosti te za rad budućeg učitelja.</p> <p>Glavni dio: postavljanje problemskog pitanja - teze, argumentiranje pozitivnim i negativnim dokazima do kojih se dolazi uvidom u literaturu i lektiru.</p> <p>Zaključak: odabir najboljeg rješenja problemskog pitanja i obrazloženje.</p> <p>Svaki citirani izvor mora biti naveden u bibliografskim bilješkama.</p> <p>Popis literature: najmanje 5 bibliografskih jedinica. Prilozi (slike,</p>

grafički prikazi itd.) - prema potrebi.

Nastavne teme-predavanja			
Red . br.	Dat./tje dan	Naslov	Literatura
1.		Definiranje dječje književnosti; Vrste dječje književnosti. Slikovnica – značajke Poetske i spoznajne slikovnice	Obvezna: 1., 2., 5. 7. Dopunska: 7
2.		Narodna bajka (poetika); teorije o postanku bajke; svjetska narodna bajka; hrvatska narodna bajka	Lektirni naslovi: 1., 25 Obvezna 1., 2. 3. 5. 6. Dopunska: 1., 2., 5., 9., 10., 13.
3.		Umjetnička bajka (poetika): komparativni pristup bajkama Charlesa Perraulta i braće Grimm	Lektirni naslovi: 2., 3. Obvezna: 1., 2., 3., 5. 6. Dopunska: 1., 2., 5., 9., 10., 13.
4.		Poetika Andersenovih bajki	Lektirni naslov: 4. Obvezna: 1., 2., 3., 5. 6. Dopunska: 1., 2., 5., 9., 10., 13.
5.		Ivana Brlić-Mažuranić, Priče iz davnine	Lektirni naslov: 27 Obvezna: 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. Dopunska: 1., 2., 5., 9., 10., 13.
6.		Fantastična priča - Lewis Carroll, Alisa u Zemlji Čudesna Narativni svijet(ovi) fantastične priče u odnosu na bajku; predstavnici – pregled; Exupery, Mali Princ	Lektirni naslovi: 10., 15. Obvezna: 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. Dopunska: 1., 2., 5., 9., 10., 13.
7.		Pripovijetke i romani o životinjama Vrste animalističke proze u dječjoj književnosti	Lektirni naslovi: 21., 22., 23., 30. Obvezna: 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. Dopunska: 9., 10., 11., 12., 13.
8.		Basna u dječjoj književnosti/poetika, povijesni razvoj, predstavnici Ezop, La Fontaine, Krilov, Krklec – izbor basni	Lektirni naslovi: 20. Obvezna: 1., 2., 5., 6. Dopunska: 8., 13.
9.		Hrvatska dječja poezija (malešnice; tradicionalno dječje pjesništvo) – Filipovićevo doba	Lektirni naslovi: 31. Obvezna: 1., 2., 4., 5., 6. Dopunska: 3., 4., 13., 16.
10.		Suvremena dječja poezija/poetika, predstavnici, djela – Vitezovo doba	Lektirni naslovi: 31. Obvezna: 1., 2., 4., 5., 6. Dopunska: 3., 4., 13.,

			16., 18.
11.		Dječji roman; poetika dječjeg romana; vrste dječjeg romana; povijesni razvoj Dječji roman u 19. i početkom 20. stoljeća (Twain, Molnar); Tipologija ranog hrvatskog dječjeg romana	Lektirni naslovi: 16., 18. Obvezna: 1., 2., 4., 5., 6. Dopunska: 3., 6., 9., 13., 15., 17., 18.
12.		Ivana Brlić-Mažuranić, Čudnovate zgrade šegrta Hlapića – prekretnica u hrvatskoj dječjoj književnosti – doba Ivane Brlić-Mažuranić	Lektirni naslov: 28. Obvezna: 1., 2., 4., 5., 6. Dopunska: 3., 6., 9., 13., 15., 17., 18.
13.		Mato Lovrak/socijalni dječji roman; roman družine – Lovrakovo doba	Lektirni naslovi: 29. Obvezna: 1., 2., 4., 5., 6. Dopunska: 3., 6., 9., 13., 15., 17., 18., 19., 20.
14.		Suvremeni dječji roman Poetika Ivana Kušana- kriminalistički dječji roman Ludistički roman/postmodernizam u dječjem romanu	Lektirni naslovi: 32., 33. Obvezna: 1., 2., 4., 5., 6. Dopunska: 3., 6., 9., 13., 15., 17., 18., 19., 20.
15.		Dječji igrokaz. Strukturne osobine dj. igrokaza. Vrste dječjeg igrokaza. Pregled ostalih žanrova	Obvezna: 1., 2., 4., 5., 6.

Seminari			
Red . br.	Dat./tje dan	Naslov	Literatura
1.		Uvodni sat: upute za rad tijekom semestra, obveze studenata. Slikovnica/ilustrirana knjiga: Milne, Hercigonja, Prosenjak, Pilić, Kovačević, Peterlik-Huseinović	Lektirni naslovi Stručna literatura prati nastavu predavanja
2.		Zašto more jeca? (brazilska narodna bajka); Mala vila (hrvatska narodna bajka);	
3.		Perrault, Vile; Mačak u čizmama; Uspavana ljepotica Braća Grimm, Snjeguljica i sedam patuljaka; Sedam gavranova; Zlatna guska	
4.		Hans Christian Andersen: Mala sirena, Carevo novo ruho, Svinjar, Djevojčica sa žigicama Puškin: Bajka o ribaru i ribici	
5.		Ivana Brlić-Mažuranić: Šuma Striborova; Kako je Potjeh tražio istinu; Ribar Palunko i njegova žena, Regoč	
6.		Collodi, Pinokio, Barrie, Petar Pan Lindgren, Pipi Duga Čarapa	
7.		Salten, Bambi	

		Bonsels, Pčelica Maja Kipling, Knjiga o džungli	
8.		Baum, Čarobnjak iz Oza; Peroci, Djeco, laku noć Lofting, Pripovijest o dr. Doolitleu	
9.		Književni časopisi kao mjesto objavljivanja poezije za djecu (povijesni pregled)	
10.		Luko Paljetak, Miševi i mačke naglavačke Zvonimir Balog, Nevidljiva Iva; Veseli zemljopis; Pusa od Krampusa	
11.		Johanna Spyri, Heidi Erich Kastner, Emil i detektivi	
12.		Z.Krilić, Zagonetno pismo H.Kovačević, Tajna Zmajeva vrta	
13.		Hitrec, Eko Eko, Gardaš, Ljubičasti planet	
14.		W.Saroyan, Tata, ti si lud S.Pilić, O mamama sve najbolje	
15.		Evaluacija	

Nastavnik: doc.dr.sc. Sanja Vrcić-Mataija